

Opinia „Rozwój sytuacji na rynku i wynikające z niej warunki sprawnego wycofywania systemu kwot mlecznych – drugie sprawozdanie dotyczące »miękkiego lądowania«”

(2013/C 218/05)

KOMITET REGIONÓW

- Wnosi o przeprowadzenie w trybie pilnym dodatkowych badań, by ocenić wpływ terytorialny zniesienia kwot.
- Domaga się realistycznej oceny średnio- i długoterminowych perspektyw produkcji, konsumpcji wewnętrznej i eksportu.
- Wnosi o przeprowadzenie badania porównawczego polityki dotyczącej produkcji mlecznej krajów, które są ważnymi producentami mleka, oraz szczegółowej oceny doświadczeń Szwajcarii w tym obszarze.
- Postuluje przeprowadzenie oceny wpływu obecnie prowadzonych dwustronnych negocjacji handlowych.
- Wnosi o przeanalizowanie możliwości zastosowania w Unii Europejskiej niektórych środków podejmowanych przez inne państwa z myślą o potencjalnej sytuacji kryzysowej na rynku mleka, w szczególności środków przewidzianych w przyszłej amerykańskiej ustawie rolnej (Farm Bill 2013–2017).
- Proponuje poszerzenie możliwości zarządzania wielkością produkcji o mleko górskie.
- Wnosi o uznanie za priorytet kwestii stworzenia stabilnych i trwałych warunków na rynkach wewnętrznych Unii Europejskiej.
- Proponuje, by w dziedzinie strategii eksportu wspierać przede wszystkim innowacyjność w sektorach mlecznych o dużej wartości dodanej.
- Proponuje ustanowienie solidnych partnerstw z krajami położonymi na południowych obszarach basenu Morza Śródziemnego i na Bliskim Wschodzie, które nie dysponują obszarami i zasobami wodnymi wystarczającymi do produkcji mleka po rozsądnych kosztach, a zarazem stanowią rynek mleczny łatwiej dostępny niż Azja.
- Zwraca się do Komisji o ponowne opracowanie spójnego projektu rozwoju obszarów wiejskich i sektora mlecznego dla obszarów górskich, regionów o niekorzystnych warunkach gospodarowania, które specjalizują się w produkcji mlecznej oraz państw członkowskich, w których znaczna część produkcji mlecznej pochodzi z bardzo małych gospodarstw rolnych.

Sprawozdawca	René SOUCHON (FR/PSE), przewodniczący Rady Regionalnej Owernii
Dokument źródłowy	Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady na temat rozwoju sytuacji na rynku i wynikających z niej warunków sprawnego wycofywania systemu kwot mlecznych – drugie sprawozdanie dotyczące „miękkiego lądowania” COM(2012) 741 final

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Jako kontynuację swej opinii z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie pakietu mlecznego ⁽¹⁾

1. Przypomina, że w wielu państwach członkowskich i regionach produkcja mleka stanowi ważny filar gospodarki regionu i generuje znaczną wartość dodaną w rolnictwie. W tym kontekście branża produkcji mleka wypełnia istotne zadania w dziedzinie ekologii, trwale kształtuje krajobraz rolniczy i jest ważnym pracodawcą w regionach wiejskich.

2. Przypomina, że reformy muszą uwzględniać różnice regionalne i strukturalne w hodowli bydła mlecznego i w mleczarstwie. W wielu regionach mleko produkuje się przede wszystkim w małych i średnich gospodarstwach rodzinnych, podczas gdy w innych produkcja mleka zdominowana jest przez wielkie przedsiębiorstwa rolne. Dlatego reformy w sektorze mleczarskim nie mogą zagrozić tym strukturom rodzinnym, które w największym stopniu przyczyniają się do trwałego wzrostu.

3. Przypomina o konieczności lepszego zagwarantowania dochodów producentom mleka, tak by mogli przyzwyczoić żyć ze swej działalności, a także, by zapewnić przyszłość sektora mlecznego a konsumentom europejskim – bezpieczeństwo zaopatrzenia w wysokiej jakości produkty mleczne.

Koniunktura w latach 2010–2012– sprzyjające warunki dla „miękkiego lądowania”

4. Przyznaje, że w Unii Europejskiej nie doszło do nadzwyczajnego wzrostu produkcji mleka ani do zbyt gwałtownego spadku wartości kwot mlecznych w wyniku zwiększenia produkcji o 8 % w latach 2008–2015 bez stawiania dodatkowych warunków, choć stwierdza, że wzrost dozwolonej produkcji dwa razy znacznie zwiększył produkcję, która w kilku państwach niemalże przekroczyła możliwości przetwórcze, zwłaszcza jeśli chodzi o wieże suszarnicze do mleka w proszku.

5. Stwierdza, że od 2010 r. sytuacja na rynkach światowych jest korzystna i pozwala na dostosowanie cen produktów mlecznych w Unii Europejskiej do cen na rynku światowym bez odwoływania się do refundacji wywozowych, zwłaszcza w odniesieniu do masła i mleka w proszku. Niemniej sytuacja ta niekoniecznie przesądzi o utrzymaniu się poziomu cen tych produktów na świecie w perspektywie średnio- i długoterminowej.

Coraz mniej właściwe wybory

6. Stwierdza, że argumenty wysuwane przez Komisję Europejską od 2003 r. przemawiające za zniesieniem kwot i liberalizacją rynku mleczarskiego są coraz bardziej kontrowersyjne.

7. Przypomina, że od dziesięciu lat nie poczyniono żadnych postępów w negocjacjach z WTO, i stwierdza, że propozycje wysunięte przez UE w 2005 r. w Hong Kongu dotyczące zniesienia refundacji wywozowych na produkty mleczne straciły na aktualności.

8. Zauważa, że sektor mleka nie jest objęty dwustronnymi negocjacjami ze Stanami Zjednoczonymi, Nową Zelandią i Australią.

9. Stwierdza, że większość pozostałych ważnych producentów mleka, m.in. Indie, Chiny, Japonia, Korea Południowa, utrzymała ochronę sektora mleczarskiego, a niektóre – Stany Zjednoczone – nawet ją wzmocniły. W Stanach Zjednoczonych w ramach omawianej obecnie w Kongresie kwestii wzmocnienia publicznej regulacji rynku mleka przewidziano zagwarantowanie minimalnej marży dla producentów w stosunku do kosztów paszy dla bydła, a także przepisy dotyczące zmniejszenia obowiązkowych dostaw na wypadek kryzysu, które dotyczą wszystkich producentów.

10. Odnawia, że interes konsumenta, na który powołuje się Komisja Europejska, by uzasadnić liberalizację rynku mleka, nie został uzasadniony. Zwłaszcza znaczny spadek notowań cen mleka w 2009 r. nie odbił się na cenach dla konsumenta lub odzwierciedlił go w nieznacznym stopniu.

⁽¹⁾ CdR 13/2011 fin.

11. Zauważa, że umocnienie marż w sektorach rolno-spożywczych i wielkich detalistów nastąpiło kosztem producentów, gdyż ceny produkcji wyraźnie oderwały się od cen konsumpcyjnych.

12. Przypomina, że badania przeprowadzone w Kanadzie wykazały, że „koszyk produktów mlecznych” w tym kraju, który utrzymuje system kwot, nie kosztuje więcej niż w Stanach Zjednoczonych, choć ceny skupu mleka różnią się znacznie i są o około 50 % wyższe w Kanadzie.

13. Stwierdza, że koszty zmienności cen mleka są bardzo wysokie dla całego sektora, choć głównie dotyczą one producentów, których dochody trudno jest przewidzieć, co zniechęca do zakładania gospodarstw mlecznych.

14. Przypomina, że powodem wprowadzenia kwot mlecznych w 1984 r. była nadwyżka produkcji masła i mleka w proszku, których magazynowanie i eksport są kosztowne, jak również, że zmniejszenie nadwyżek za pomocą kwot doprowadziło do znacznych oszczędności budżetowych aż do 2003 r. Uważa, że choć system kwotowy nie odpowiada już w pełni obecnej sytuacji, jego likwidacji muszą bezwzględnie towarzyszyć odpowiednie narzędzia regulacji.

Marginalny rynek światowy, który już obecnie narzuca rynkowi europejskiemu swą niestabilność

15. Stwierdza, że wymiana handlowa produktów mlecznych na rynku światowym stanowi jedynie 6 % produkcji światowej i dotyczy zasadniczo mleka w proszku i masła, tymczasem coraz częściej to te dwa produkty określają cenę skupu mleka w Unii Europejskiej, podczas gdy większość produkowanego mleka jest lepiej doceniana na rynku wewnętrznym.

16. Stwierdza, że eksport z Unii Europejskiej na rynki światowe stanowi około 10 % produkcji UE i obejmuje głównie ser i mleko w proszku o niewielkiej wartości dodanej. Ubolewa więc, że inwestycje zapowiedziane przez zakłady mleczarskie przeznaczone są przede wszystkim na wieże suszarnicze.

17. Stwierdza, że na rynkach światowych głównym konkurentem Unii Europejskiej jest Nowa Zelandia, gdzie koszty produkcji są dwa razy mniejsze niż wśród hodowców europejskich, zaś sama Nowa Zelandia za pośrednictwem Fonterra, spółdzielni zajmującej pozycję niemal monopolistyczną, eksportuje ponad 90 % swej produkcji mleczarskiej, głównie w formie masła i mleka w proszku, zaopatrując w te produkty jedną trzecią rynku światowego. Zajmuje ona silną pozycję na rynkach azjatyckich, a Fonterra kontroluje także rynki terminowe.

18. Zauważa, że nawet jeśli Azja stanowi potencjalny rynek zbytu dla Unii Europejskiej, kraje takie jak Chiny czy Indie chcą rozwinąć w możliwie największym stopniu swą produkcję, by ich zdolność wyżywienia własnej ludności mniej zależała od wahań na rynku.

19. Stwierdza ponadto, że jeśli chodzi o eksport serów na rynki rosyjski, japoński i koreański, Unia Europejska poczyniła postępy, jednak w kategoriach ilościowych postępy te na rynku chińskim są względnie niewielkie.

Zbyt ograniczona w zasięgu analiza przeprowadzona przez Komisję

20. Uważa, że środki zaproponowane przez Komisję dotyczące reformy wspólnej polityki rolnej, zwłaszcza pakiet mleczny oraz jednolita wspólna organizacja rynku (w tym import) nie obejmują wystarczających mechanizmów publicznych regulacji produkcji i rynków mleczarskich. Powinny one zostać uzupełnione o dalsze instrumenty polityki regionalnej w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju regionów.

21. Ubolewa, że drugie sprawozdanie okresowe Komisji ogranicza się do makroekonomicznej analizy sytuacji panującej na rynku mleka i że przedstawiono w nim model bardzo ogólny i liczne hipotezy, które częściowo są już nieaktualne.

22. Wyraża żal, że Komisja Europejska nie przedstawiła szczegółowej analizy jakościowej i ilościowej średnioterminowych perspektyw tego rynku w Unii Europejskiej w podziale na większe ugrupowania państw, z uwzględnieniem zwłaszcza różnorodności wynikającej z wielkości i rodzajów produkcji, jej warunków oraz metod wprowadzania produktów do obrotu.

23. Ubolewa, że w sprawozdaniu nie zamieszczono żadnej analizy porównawczej polityk pozostałych krajów będących ważnymi producentami mleka, które są konkurentami lub klientami Unii Europejskiej.

24. Stwierdza, że grupa ekspertów wysokiego szczebla specjalizujących się w zagadnieniach produkcji mleka zaleciła śledzenie rozwoju sytuacji w Szwajcarii, w chwili porzucenia przez ten kraj kwot mlecznych. Wycofanie się z systemu kwot spowodowało wzrost produkcji mleka o 7 % i, co za tym idzie, spadek średnich cen o 20–30 %. Struktury i warunki produkcji w Szwajcarii różnią się od warunków w UE. Ponadto przygotowania do likwidacji kwot i realizacja tego planu przebiegały tam w odmienny sposób niż w UE. Wydaje się jednak, że Komisja nie uwzględniła w swym sprawozdaniu tego doświadczenia, które należałoby poddać głębszej analizie.

25. Odnotowuje, że Komisja Europejska zdaje się bardziej troszczyć o kwestie ograniczenia prawa konkurencji, które dotyczą kilkuset tysięcy producentów, niż ograniczeniem praw przedsiębiorstw wielonarodowych zajmujących się przetwarzaniem mleka i dystrybucją, które kontrolują ponad połowę europejskiej produkcji mleka.

Pominięcie wpływu na regiony

26. Szczególnie ubolewa nad tym, że Komisja Europejska nie uwzględniła wpływu terytorialnego zaniechania systemu kwot mlecznych na wszystkie regiony Unii Europejskiej i w różnych jego aspektach: gospodarczym, społecznym i środowiskowym.

27. Przypomina, że ponad dwie trzecie hodowli bydła mlecznego znajdują się na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania ze względu na ograniczenia glebowo-klimatyczne. Gospodarstwa te charakteryzują się oddaleniem od dużych aglomeracji bądź też bardzo niskim pogłowiem stad.

28. Przypomina, że produkcja mleka na obszarach górskich odpowiada około 10 % mleka w UE-27, jednak w Austrii, Słowenii i Finlandii 2/3 mleka produkuje się na obszarach górskich i tam też działa 3/4 hodowców. Podobne proporcje produkcji mleka i producentów wyraźnie charakteryzują około dziesięciu innych krajów. W większości tych regionów górskich o wilgotnym klimacie, lecz także w regionach najbardziej oddalonych, stada mleczne są głównymi użytkownikami łąk pastewnych i pomagają w utrzymaniu krajobrazów otwartych i zamieszkałych, co sprzyja turystyce, różnorodności biologicznej i ochronie środowiska.

29. Przypomina również, że mleko krowie produkowane w regionach najbardziej oddalonych stanowi znaczącą część produkcji w krajach, których to dotyczy. Podobnie jak w regionach górskich, sektor mleczarski jest głównym czynnikiem odpowiadającym za utrzymanie regionalnego krajobrazu rolniczego, z korzyścią dla turystyki i środowiska.

30. Przypomina, że w większości nowych państw członkowskich z Europy Wschodniej skup mleka jest procesem bardzo niepewnym. Zmalał on od 2005 r., od kiedy jest zależny przede wszystkim od dużych stad (Węgry, Czechy, Słowacja), a także w Bułgarii i Rumunii, pomimo znacznej restrukturyzacji, choć zwiększył się nieformalny obieg mleka. Sytuacja zdaje się lepsza w Polsce i w trochę mniejszym stopniu w krajach bałtyckich, gdzie pojawiły się rodzinne hodowle bydła obejmujące 10–30 krów, jeśli hodowcy mieli dostęp do kształcenia i do pożyczek.

31. Uważa, że to rodzinny model hodowli wykorzystujący lokalne zasoby paszowe, zwłaszcza użytki zielone, najlepiej

godzi przyszłość całego sektora mlecznego oraz oczekiwania społeczeństwa i hodowców.

32. Sądzi, że dotacje z drugiego filara nie zrekompensują szkodliwych skutków niestabilności cen mleka i nakładów, zniechęcając do zakładania gospodarstw produkcyjnych wymagających znacznych długoterminowych inwestycji.

33. Wnosi, by uwzględniono kwestię uzależnionej od paszy hodowli bydła mlecznego na obszarach o małej dostępności zielonki, a także wagę wprowadzenia mechanizmów ochrony tego sektora przed wahaniami cen zbóż i wsparcia produkcji na obszarach, dla których ma ona duże znaczenie społeczno-gospodarcze.

34. Domaga się uwagi i szczególnego wsparcia dla obszarów, gdzie restrukturyzacja doprowadziła do znacznego obniżenia tradycyjnej produkcji mleczarskiej, lecz gdzie zdołano utrzymać ten sektor w ciągu ostatnich dziesięcioleci i gdzie należy podnosić wartość produkcji lokalnej za pomocą wszystkich istniejących narzędzi, a zwłaszcza poprzez krótkie łańcuchy dystrybucji.

Ograniczenia pakietu mlecznego

35. Potwierdza, że cztery narzędzia zaproponowane w pakiecie mlecznym tzn. kontraktualizacja, organizacje producentów, organizacje międzybranżowe i przejrzystość, są konieczne, jednak niewystarczające, a ich celem nie jest kontrola wielkości produkcji, cen ani dochodów dla producentów.

36. Uważa, że pakiet mleczny nie zawiera instrumentów, które mogłyby złagodzić negatywny wpływ zniesienia kwot na różne obszary i na rodzinny model hodowli wykorzystujący lokalne zasoby paszowe, zwłaszcza użytki zielone, i że ich zniesienie doprowadzi do koncentracji produkcji w regionach rolniczych w najlepszym położeniu, co pociąga za sobą większe zagrożenie dla środowiska.

37. Zauważa, że w głównych krajach-producentach mleka w północnych regionach Unii Europejskiej znaczna większość producentów to spółdzielnie, które zajmują pozycję niemal monopolu i zapowiadają zwiększenie skupu na żądanie producentów w nich zrzeszonych.

38. Odnotowuje, że kontraktualizacja w formie przewidzianej w pakiecie mlecznym, z której spółdzielnie są zwolnione, w najlepszym wypadku dotyczyć będzie 40 % ilości mleka wyprodukowanego w całej UE i że cały ten rynek nie będzie mógł zostać poddany jakimkolwiek prognozowaniu.

39. Stwierdza, że organizacje producentów są konieczne, lecz nie mają we wszystkich przypadkach rzeczywistej siły przetargowej w negocjacjach z mleczarniami, jeśli skupiają one jedynie organizacje wertykalne w podziale na sektory, co jest pewną formą integracji. Wobec braku organizacji producentów działających na tym samym obszarze produkcyjnym stanowiących przeciwwagę w negocjacjach prowadzonych jednocześnie z kilkoma mleczarniami, producenci nie będą mogli zaważyć w negocjacjach handlowych.

40. Twierdzi, że instrumenty zawarte w pakiecie mlecznym nie umożliwią realizacji celów dotyczących zagwarantowania producentom dochodów. Proponuje więc uwzględnienie kosztów produkcji w negocjacjach dotyczących cen skupu mleka na podstawie danych uzyskanych przez sieć danych rachunkowych gospodarstw rolnych w podziale na kraje, a nawet na regiony.

41. Wnosi o powrót do publicznej polityki zarządzania zapasami interwencyjnymi, podniesienia cen interwencyjnych i utrzymania refundacji wywozowych w wyjątkowych sytuacjach jako przeciwwagi dla polityki produkcji mlecznej, która byłaby lepiej dostosowana do zmian popytu wewnętrznego i na rynkach zewnętrznych na produkty wysokiej jakości.

42. Zauważa, że zarządzanie podażą w odniesieniu do ChNP i ChOG jest pozytywnym elementem pakietu mlecznego, jednak dotyczy ono względnie niewielu krajów i mniejszości produkcji europejskiej (nawet we Francji oznaczenia te dotyczą jedynie 10 % łącznej produkcji mleka tego kraju, choć 30 % mleka górskiego).

Niewystarczający projekt rozporządzenia o jednolitej wspólnej organizacji rynku

43. Obecne propozycje Parlamentu Europejskiego dotyczące dobrowolnego ograniczenia produkcji w sytuacji kryzysowej, umożliwiające Komisji przyznawanie pomocy producentom mleka, którzy dobrowolnie zmniejszyliby jego produkcję o przynajmniej 5 % przez okres przynajmniej trzymiesięczny z możliwością przedłużenia, oraz dotyczące opłat dla producentów, którzy zwiększyliby produkcję w tym samym okresie uważa za niewystarczające, by zapobiec spadkowi cen w przypadku nadmiernej produkcji.

44. Uważa, że skuteczny system zarządzania kryzysowego musi wykazywać znaczną reaktywność i że w tym celu należy scentralizować informacje krajowe i europejskie dotyczące dostaw z poszczególnych gospodarstw na przestrzeni kilku lat, określić stan kryzysowy w odniesieniu do cen referencyjnych lub marż, co pociąga za sobą bezpośrednie zarządzanie przez Komisję Europejską lub przez europejską agencję regulacyjną.

II. ZALECENIA

45. Wnosi o przeprowadzenie w trybie pilnym dodatkowych badań, by ocenić wpływ terytorialny zniesienia kwot w

odniesieniu do poszczególnych grup państw, regionów, zwłaszcza regionów najbardziej oddalonych, i stref glebowo-klimatycznych: stref górskich, stref o niekorzystnych warunkach gospodarowania, stref pośrednich charakteryzujących się uprawami mieszanymi i hodowlą oraz stref równinnych, tak by móc przewidzieć i w miarę możliwości ograniczyć ryzyko delokalizacji i porzucania gospodarstw w wielu regionach.

46. Domaga się realistycznej oceny średnio- i długoterminowych (2020–2030) perspektyw produkcji, konsumpcji wewnętrznej i eksportu w podziale na poszczególne produkty, uwzględniając coraz większą zmienność cen na rynku światowym. Brak koordynacji podaży i polityki dotyczącej zapasów publicznych w Europie i w Stanach Zjednoczonych może jedynie doprowadzić do nasilenia tej zmienności, która jest niezgodna z rozwojem sektora mlecznego w Europie.

47. Wnosi o przeprowadzenie badania porównawczego polityki dotyczącej produkcji mlecznej krajów, które są ważnymi producentami mleka, oraz szczegółowej oceny doświadczeń Szwajcarii w tym obszarze, zarówno z gospodarczego, jak i społecznego i ekologicznego punktu widzenia.

48. Postuluje przeprowadzenie oceny wpływu obecnie prowadzonych dwustronnych negocjacji handlowych, ze szczególnym naciskiem na regiony specjalizujące się w produkcji mlecznej.

49. W nawiązaniu do swojej opinii z 4 maja 2012 r. dotyczącej „Reformy wspólnej polityki rolnej i rozwoju obszarów wiejskich po 2013 r.” za istotne uważa znalezienie równowagi między środkami pomocowymi i sądzi, że propozycje Komisji nie wystarczą, by doprowadzić do zwiększenia konkurencyjności małych i średnich gospodarstw wykorzystujących lokalne zasoby paszowe, ani też obszarów o trudnych warunkach naturalnych, regionów najbardziej oddalonych, regionów wypiariskich i pewnych sektorów znajdujących się w trudnej sytuacji.

50. Wnosi o przeanalizowanie możliwości zastosowania w Unii Europejskiej niektórych środków podejmowanych przez inne państwa z myślą o potencjalnej sytuacji kryzysowej na rynku mleka, w szczególności przepisów amerykańskich przewidzianych w przyszłej ustawie rolnej (Farm Bill 2013–2017), które dla producentów związanych odpowiednią umową w szczególności wprowadzają z jednej strony gwarancję marży w stosunku do cen pasz, a z drugiej zmniejszenie dostaw. Dodatkowo apeluje o to, by te środki, które w sytuacjach kryzysowych podejmuje się w innych państwach, ocenić pod kątem oddziaływania na światowy rynek mleka.

51. Proponuje poszerzenie możliwości zarządzania wielkością produkcji, którą jak dotąd w pakiecie mlecznym przewidziano dla serów ChNP i ChOG, o mleko górskie w ramach nowego dobrowolnego systemu określenia jakości w stosunku do produktów górskich.

52. Uważa, że określenie „produkt górski” może stać się narzędziem umożliwiającym powiązanie terytorialne korzystnym dla sektora mlecznego, pod warunkiem że warunki jego wdrażania zostaną odpowiednio dostosowane.

53. Proponuje, by przed wprowadzeniem ewentualnych środków zastępujących mechanizm kwot mlecznych przeanalizowano przyjęcie moratorium na zakończenie stosowania kwot. Chodzi o ewentualne przedłużenie tego mechanizmu do zakończenia roku obrotowego 2019–2020, by bardziej szczegółowo zbadać skutki wycofania systemu kwot. Jednocześnie wzywa Komisję, do dostosowania sieci zabezpieczeń na tym rynku, jak również do stałej intensywnej obserwacji rynku i oceny polityki publicznej w krajach będących dużymi producentami mleka.

54. Zwraca się do Komisji o ponowne opracowanie spójnego projektu rozwoju obszarów wiejskich i sektora mlecznego dla obszarów górskich, regionów o niekorzystnych warunkach gospodarowania, które specjalizują się w produkcji mlecznej, regionów najbardziej oddalonych oraz państw członkowskich, w których znaczna część produkcji mlecznej pochodzi z bardzo małych gospodarstw rolnych.

55. Wnosi o uznanie za priorytet kwestii stworzenia stabilnych i trwałych warunków na rynkach wewnętrznych Unii Europejskiej, zwłaszcza dzięki dystrybucji mleka w szkołach i ośrodkach opieki nad osobami starszymi oraz w ramach pomocy żywnościowej, a także dzięki przekształceniu i uproszczeniu środków wsparcia produktów mlecznych i ich promowania.

56. Proponuje, by w zakresie strategii eksportowej w większym stopniu wspierać innowacje w sektorze produktów mlecznych o wysokiej wartości dodanej, aby sprzyjać rozwijaniu dostaw lepiej odpowiadających potrzebom np. nowych konsumentów z krajów Maghrebu, Bliskiego Wschodu i Azji, oraz by strategii tej towarzyszyły odpowiednie środki.

57. Proponuje ustanowienie solidnych partnerstw z krajami położonymi na południowych obszarach basenu Morza Śródziemnego i na Bliskim Wschodzie, które nie dysponują obszarami i zasobami wodnymi wystarczającymi do produkcji mleka po rozsądnych kosztach, a zarazem stanowią rynek mleczny łatwiej dostępny niż Azja.

Bruksela, 30 maja 2013 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
